

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Miksné dr. Szökrényes Erzsébet ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt (felperes címe) felperesnek, a Kiss Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe) által képviselt I. r. alperes neve (I. r. alperes címe) I. r., és a dr. Czugler Péter Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe) által képviselt II. r. alperes neve (II. r. alperes címe) II. r. alperesek ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2008. szeptember 5-én meghozott 22.G.41.640/2006/31. számú ítélete ellen a felperes részéről 32. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. r. alperesnek egyenként 600.000 (Hatszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 900.000 (Kilencszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

2005. június 22-én az I. r. alperes közjegyzői okiratban tartozáselismerő nyilatkozatot tett és kötelezettséget vállalt 67.655.395 forintnak a felperes részére, több részletben 2007. október 31. napjáig történő megfizetésére. Fizetési kötelezettségének 2006. június 23. napjáig eleget tett. A felperes 2006. április 5-én szintén közjegyzői okiratban tartozáselismerő nyilatkozatot tett a II. r. alperes felé fennálló összesen 388.300.658 forint tartozására vonatkozóan, és vállalta, hogy azt több részletben 2008. január 28. napjáig megfizeti. A Fővárosi Bíróság a 2006. április 11-én indult 23.Fpk.01-06-002303. számú eljárásban a felperes

fizetéseképtelenségét megállapította és a felszámolását elrendelte, a végzés 2006. július 3-án emelkedett jogerőre, annak közzétételére 2006. július 20-án került sor.

Az I. r. alperes 2006. július 25-én kelt levelében a felperes felszámolójánál 30.000.000 forint követelést jelentett be, jogalapként az alperesek között 2006. április 25-én létrejött engedményezési szerződésre hivatkozott, valamint közölte, hogy a követelést beszámítás útján kívánja érvényesíteni. A bejelentéshez mellékelt engedményezési megállapodás kivonat szerint a II. r. alperes a felperessel szemben fennálló közjegyzői okiratban elismert 388.300.658 forint tőke összegű követeléséből engedményezett 30.000.000 forintot az I. r. alperesre, amely követelés három egyenlő részletben 2006. október 28-án, november 28-án és december 28-án válik esedékessé. A felszámolóbiztos vitatta az engedményezés időpontját, és a Cstv. 36. § (1) bekezdésére hivatkozva nem fogadta el a beszámítást. A II. r. alperes 2006. augusztus 2-án közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozattal értesítette a követelés engedményezéséről a felperest, majd augusztus 4-én 358.300.658 forint tőke és járulékai hitelezői igényt jelentett be a felperes felszámolójánál, aki abból 354.170.382 forintot „f” kategóriába, 30.212.707 kamatkövetelést „g” kategóriába sorolt be. Az I. r. alperes az engedmény ellenértékeként 9.000.000 forint megfizetését vállalta a II. r. alperes részére, amelyet részletekben, készpénzben egyenlített ki, 2006. július 21-én, szeptember 25-én, október 25-én, november 26-án és december 6-án. A II. r. alperes könyvelésében az engedményezés ellenértékének első 4.000.000 forintos részlete 2006. július 31-i dátummal került bevezetésre, a további részletek a kiegyenlítés napjával lettek nyilvántartásba véve. A november 26-án kiállított nyugta szerinti összeget november 24-i dátummal rögzítették. A II. r. alperes alkalmazottja 2006. augusztus 15-én e-mailben közölte a felperesi alkalmazottal, hogy a II. r. alperes „2006/06/30-án 329.404.562 Ft tartozást tart nyilván” a felperes folyószámláján, ugyanezen napon délután küldött e-mailben az alkalmazott azt közölte, hogy a korábbi egyenleg nem jó „a jó egyenleg 359.404.562 Ft”, utóiratként közölte, hogy „30 M Ft-os követelést engedményeztünk, de ezt már 2006-07 hóban”.

A felperes az eljárás során többször módosított keresetében elsődlegesen az engedményezési szerződés megkötésének időpontja tekintetében a színleltség megállapítását, másodlagosan a Ptk. 203. § (1) bekezdése alapján a szerződés felperessel szembeni hatálytalanságának megállapítását, és mindkét esetben az eredeti állapot helyreállítását kérte akként, hogy a bíróság kötelezze az I. r. alperest 30.000.000 forint tőke és annak 2006. június 22. napjától kezdődően járó törvényes mértékű kamata megfizetésére, míg a II. r. alperest a fentiek tűrésére.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

Nem látta megállapíthatónak, hogy az alperesek a támadott szerződést a felszámolási eljárás kezdő időpontját követően kötötték meg. A másodlagos kereseti kérelemmel kapcsolatban a Ptk. 203. § (1) bekezdésére hivatkozva

kifejtette, hogy a beszámítással a felperes kielégítési alapját nem vonták el, a felperes vagyonában az engedményezéssel változás nem történt, az alperesek rosszhiszemősége pedig akkor állna fenn, ha a lefolytatott bizonyítás adatai alapján megállapítható lett volna, hogy az alperesek szerződéskötésére a felszámolás kezdő időpontját követően került sor. Ennek hiányában az elsőfokú bíróság a felperesnek a hatálytalanság megállapítása iránti keresetét is aseptalannak ítélte. Kifejtette, hogy a felperes által hivatkozott e-mail váltás önmagában nem volt alkalmas annak megállapítására, hogy az abban hivatkozott engedményezés a perbeli. Megállapította továbbá, hogy az e-mailekben megjelölt összegek, illetve a II. r. alperes által bejelentett és a felperes által visszaigazolt hitelezői igény közötti ellentmondás a per adatai alapján nem volt feloldható. Az alperesi nyilvántartások dátuma alapján sem látta megállapíthatónak a szerződés színleltségét, figyelemmel arra, hogy az alperesek rendelkezhetek a később esedékessé váló követelésrészek engedményezéséről, és elfogadható az az alperesi érvelés is, hogy a II. r. alperes az I. r. alperes részbeni teljesítését követően vezette át számviteli nyilvántartásán az engedményezési szerződés következményeit.

Az ítélet ellen a felperes élt - annak hatályon kívül helyezése, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítása iránt - fellebbezéssel.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem folytatta le teljes körűen a bizonyítási eljárást. A keltezés valótlanágának igazolása érdekében hivatkozott arra, hogy nem felel meg a valóságnak a II. r. alperes nyilatkozata, mely szerint az engedményezés ellenértéke 2006. június 30-án jóváírásra került a cég számláján, ezzel ugyanis a becsatolt főkönyvi számlakivonat tartalma nem egyezik. Valószínűtlennek tartotta továbbá, hogy 2006. november 26-án, ami vasárnapra esett, a II. r. alperes munkavállalója bevételi pénztárbizonylatot állított volna ki. Ezért ismét indítványozta, hogy a bíróság tanúként hallgassa meg a pénztárbizonylatokon szereplő alperesi alkalmazottakat, továbbá a II. r. alperes a bevételi pénztárbizonylatokat tartalmazó bizonylati tömböt eredetiben mutassa be. Előadta, hogy a II. r. alperes a német anyacégének köteles volt az engedményezési szerződés keletkezésekor havi adatszolgáltatást nyújtani, amelynek 2006. áprilistól júliusig tartó időszakra vonatkozó becsatolását, valamint a II. r. alperes számviteli politikájára és pénzkezelésére vonatkozó szabályzatának, és a 2006-ra vonatkozó könyvvizsgálói jelentésének a becsatolását kérte.

A felperes álláspontja szerint tévesen jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy az engedményezés ellenértékének kiegyenlítése irreleváns, véleménye szerint a kettő el nem választható egymástól. Álláspontja szerint a fenti bizonyítási indítványainak elfogadása esetén kellően bizonyítani tudta volna, hogy az engedményezési szerződés a felperes elleni felszámolási eljárást követően született. Álláspontja szerint a szerződéskötés dátumának színleltségét támasztja alá az is, hogy az I. r. alperes a felperesnek az engedményezési szerződés állítólagos megkötését követően 6.000.000 forintot megfizetett, továbbá az is, hogy az I. r. alperes csak 2007. július 25. napján értesítette a felperes felszámolóját az engedményezésről. Az e-mailekben szereplő összegszerűséggel kapcsolatban kifejtette, hogy álláspontja szerint az egyenlegek közötti különbség abból adódik,

hogyan az engedményezési szerződésben kamattal növelt összeg szerepel, míg a II. r. alperes munkavállalója által írt e-mail üzenet kizárólag tőke összegre vonatkozik.

Az I. r. alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányuló ellenkérelmében hangsúlyozta, hogy a felperes az elsőfokú bírósági eljárás során sorozatosan nem tett eleget az elsőfokú bíróság bizonyítási felhívásainak, a határidőket nem tartotta be, nem terjesztett elő határozott kereseti kérelmet. Eredeti keresetében négyféle kereseti kérelmet terjesztett elő, ezzel megsértette a Pp. 121. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltakat, továbbá keresetei egyikét sem támasztotta alá.

A II. r. alperes fellebbezési ellenkérelmében ugyancsak a támadott ítélet helybenhagyását kérte.

Kifejtette, hogy a felperes fellebbezésében írt állítások a per érdeme tekintetében relevanciával nem bírnak, részben valótlanok, részben a valós tényeket hamis színben tüntetik fel. Hangsúlyozta, hogy a felperes II. rendű alperes könyvelésére vonatkozó állításai még valóságuk esetében sem bírnak a per érdemére kiható relevanciával. Előadta, hogy a II. r. alperes a könyvelését részben papír alapon, részben elektronikusan vezeti: hű közben a könyvelés papíron történik, havi záráskor a számviteli bizonylatok elektronikusan is rögzítésre is kerülnek. A számítógépes program automatikusan a rögzítés időpontját állítja be könyvelési dátumként. Csatolta a II. r. alperes kézi pénztárkönyvének kivonatát. Elismerte, hogy a könyvelés tényleges időpontja nem egyezik meg a számítógépes rögzítés időpontjával, a különbségnek ugyanakkor a per érdeme szempontjából nem tulajdonított jelentőséget, ezért álláspontja szerint ebben a körben további bizonyítás lefolytatására nincs szükség. Hangsúlyozta, hogy a 2006. november 26-i bevételi pénztárbizonylaton a dátum valóban elírásra került: a befizetés 2006. november 24-én történt, de álláspontja szerint ennek sincs relevanciája a perben. Kijelentette, hogy a II. r. alperesnek nincs német anyacége, illetőleg nincs olyan kötelezettsége saját részvényese felé, hogy az engedményezési szerződésekről havi adatszolgáltatást teljesítsen. Az I. r. alperes fizetésével kapcsolatban fenntartotta korábbi nyilatkozatait, mely szerint a fizetések éppen az engedményezési szerződés keletkezésének valódiságát támasztják alá. Ismét kifejtette, hogy az I. r. alperes azért fizetett az engedményezést követően is, mert ebben az időpontban csak pénzben teljesíthetett a felperesnek a Ptk. 296. § (1) bekezdésére tekintettel, mivel le nem járt követelés beszámítás útján való érvényesítésére jogi lehetőség nincs. Álláspontja szerint a bíróság okszerű következtetést vont le az e-mailekből a felperesi kereset megalapozatlanságát érintően. Hangsúlyozta, hogy a fellebbezésben foglalt feltételezéseket a felperes semmivel sem bizonyította, állítását ugyanakkor a II. r. alperes vitatta.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és helytálló az abból levont jogi következtetése is. A felperes által a fellebbezésében felhozottak nem alkalmasak a megalapozott ítélet megváltoztatására.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - annak helyes indokaira tekintettel - helybenhagyta.

A fellebbezéssel összefüggően a másodfokú bíróság arra mutat rá, hogy a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékok egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el. A bíróság által elrendelt bizonyítási eljárásnak tehát nem a perrel kapcsolatos valamennyi tényre, hanem a per eldöntéséhez szükséges releváns tényekre kell kiterjednie.

Helytállóan hivatkozott a II. r. alperes a fellebbezésében arra, hogy az engedményezés - a gazdasági esemény - könyvelésbe történő bevezetésének időpontja sértheti a számviteli törvény előírásait, azonban nem bír bizonyító erővel a szerződéskötés időpontjára nézve. Mint ahogy a II. r. alperes számviteli politikájára és pénzkezelésére vonatkozó szabályzat, illetve a könyvvizsgálói jelentés sem.

A szerződést kötő feleket a Ptk. 200. § (1) bekezdése értelmében megillető széleskörű szerződéses szabadság körében az alperesek a szerződésük tartalmát szabadon állapíthatták meg. E körben nem volt tiltva annak kikötése, hogy az engedményezési szerződés ellenértékét az engedményes a szerződéskötéstől eltérő, tetszőleges későbbi időpontban, akár részletekben egyenlítse ki. Az I. r. alperesnek az engedményezést követően a felperes részére történő teljesítésével kapcsolatban helytállóan hivatkozott a II. r. alperes arra, hogy az engedményezett követelés lejártá előtt annak beszámítására a Ptk. 296. § (1) bekezdésére tekintettel jogi lehetősége nem volt. Az engedményezésről szóló értesítés időpontjából szintén nem vonható le következtetés az engedményezési szerződés létrejöttének időpontjára vonatkozóan. Mint ahogy a perben hivatkozott e-mail üzenetek tartalmából sem, figyelemmel Korodi Ilonának, a II. r. alperes kintlévőség kezelőjének a 2007. november 5-én tartott tárgyaláson tett tanúvallomásában foglaltakra. E szerint a tanú az engedményezésről okiratot nem látott, nem tudja, hogy mikor történt az engedményezés, arról ő július hónapban szerzett tudomást. A felperes a bizonyítási eljárás során olyan okirati bizonyítékot nem ajánlott fel, illetve olyan tanút nem jelentett be, akinek a vallomása közvetlen bizonyítékul szolgálhatott volna a szerződéskötés tényleges időpontjára vonatkozóan.

A pervesztes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az Itv. 62. § (1) bekezdés i) pontja alapján feljegyzett másodfokú eljárási illetéket, továbbá az alpereseknek a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § alapján hivatalból, mérlegeléssel megállapított áfát is tartalmazó összegű másodfokú eljárással felmerült ügyvédi képviselettel összefüggő költségeket.

Budapest, 2009. április 29.

. Hunyady Mariann s.k.
a tanács elnöke

Dr. Katinszky Márta Cecília s.k.
előadó bíró

Dr. Czifra Veronika s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül:

bíróági ügyintéző